FIRMAN PIIKKIIN YRITTÄJYYSKOULUTUKSEN KEHITTÄMISHANKE

Marko Hynynen

Jussi Veneranta

Ammatillisen opettajankoulutuksen
kehittämishanke
Marraskuu 2012
Ammatillinen opettajakorkeakoulu
Tampereen ammattikorkeakoulu

TAMPEREEN AMMATTIKORKEAKOULU

Tampere University of Applied Sciences

TIIVISTELMÄ

Tampereen ammattikorkeakoulu
Ammatillinen opettajakorkeakoulu

Hynynen, Marko; Veneranta, Jussi.
Firman piikkiin yrittäjyyskoulutuksen kehittämishanke

Opettajankoulutuksen kehittämishanke 15 sivua
Marraskuu 2012

Kehittämishankkeemme tarkoituksena oli kehittää ja toteuttaa Sastamalan koulutuskuntayhtymään 10 opintoviikon yrittäjyyskoulutuskurssi. Tarkoituksena on, että myöhemmässä vaiheessa myös muut opettajat voivat hyödyntää kurssipohjaamme.

Teoriaosuudessa kuvattiin verkkopohjaista oppimisympäristöä ja elementtejä, joista onnistunut verkkokurssi muodostuu.

Case-osiossa avataan kurssin rakennetta yrittäjyyskoulutuksen näkökulmasta.

Asiasanat: verkko-oppimisympäristö, yrittäjyyskoulutus, moodle

SISÄLLYS

1 JOHDANTO 4
2 OPPIMISYMPÄRISTÖT 5
3 VERKKO- OPPIMISYMPÄRISTÖ 5
3.1. Tavoitteet ja käytänteet 6
3.2. Johdatus aiheeseen, kontekstin luominen 6
3.3. Aktivoivat kysymykset, oppijan aktivointi 7
3.4. Oppimistehtävän anto 7
3.5. Tiedonrakentelu 7
3.6. Yhteisöllinen tiedonrakentelu, keskustelu verkossa 7
3.7. Reflektio 8
3.8. Ohjaus verkossa, ohjaajan palaute 8
3.9. Vertaispalaute 8
3.10. Tehtävän palautus 9
3.11. Oppimispäiväkirja 9
3.12.Luento, asiantuntijapuheenvuoro 9
3.13. Itsearviointi 9
3.14. Oppimisaihio, oppimateriaali 9
3.15. Arviointi 10
4 CASE –YRITTÄJYYSVALMENNUS 10
5 YHTEENVETO 14
LÄHTEET 16

1 JOHDANTO

Idea kehittämishankkeemme aiheesta ”Firman piikkiin Yrittäjyyskoulutus – kurssista” syntyi todellisesta tarpeesta. Lähtökohtaisesti jokainen kouluttaja tekee itse omat koulutusmateriaalinsa. Tästä seuraa, että esimerkiksi yrittäjyys – koulutuksen osalta Sastamalan koululutuskuntayhtymässä on kymmenien eri henkilöiden tekemiä samaa aihetta käsitteleviä aineistoja, joiden laajuus ja tavoite on lähestulkoon sama. Jokainen uusi kouluttaja aloittaa urakan alusta sen sijaan, että jo olemassa olevia aineistoja jalostettaisiin eteenpäin.

Jokaisella kouluttajalla on tekijänoikeus itse tekemäänsä materiaaliin, mutta yhteistyötä harjoittamalla helpotettaisiin kaikkien osapuolten työtä ja parannettaisiin aineiston laatua, kun kaikki ”osakkaat” toisivat siihen oman panoksensa ja ideansa.

Kehittämishankkeessa syntyvän aineiston tarkoituksena on vapauttaa opettajien aikaa nykyisen aineiston kehittämiseen sen sijaan, että pyörä tarvitsee keksiä aina uudelleen (tehdä periaatteessa sama – jo olemassa oleva aineisto hieman toisin sanoin – taas uudelleen).

Kurssi on rakennettu Moodle oppimisympäristön pohjalle. Aineiston laadinnassa on pyritty monikäyttöisyyteen siten, että se soveltuu sekä lähi- että verkkotuntien aineistoksi. Aineistoa soveltuvuutta on testattu keväällä 2011 järjestetyn yrittäjyys -verkkokurssin yhteydessä ja sitä on jalostettu eteenpäin kurssilta saatujen kokemusten perusteella.

2 OPPIMISYMPÄRISTÖT

Yleistä oppimisympäristöistä

Tässä luvussa käsittelemme oppimisympäristön määritelmiä ja ulottuvuuksia. Oppimisympäristö yleisesti määritellään paikaksi, tilaksi, yhteisöksi ja toimintakäytännöksi, jonka tarkoituksena on edistää yksilön oppimista (Matikainen 2003,28).

Oppimisympäristökäsite tulee ymmärtää laajasti, että ei kohdistettaisi huomiota ainoastaan fyysisiin puitteisiin vaan huomioidaan muun muassa seuraavia tekijöitä, kuten oppijat, opettajat, erilaiset oppimisnäkemykset, erilaiset toimintatavat ja tekniikan tarjoamat mahdollisuudet.

Oppimisympäristöjen eri ulottuvuudet ovat:
a) didaktinen
b) fyysinen ja tekninen
c) sosiaalinen

a) oppimisnäkemykset ja toimintatavat, esim. työssäoppiminen ja harjoittelu, projektioppiminen, yhteistoiminnallinen oppiminen, tutkiva oppiminen, ongelmalähtöinen opiskelu, verkko-opiskelu, taitojen oppiminen, monimuoto-opiskelu, itseohjautuva opiskelu

b) esim. oppilaitos, luokat, laboratoriot, kielistudiot, pajat, multimedia, virtuaaliympäristö, kirjastot, media, ulkomaailma

c) esim. vuorovaikutus, erilaiset oppijat, yrittäjyys, syrjäytymisen ehkäisy ja maahanmuuttajat (VirtuaaliAMK)

3 VERKKO- OPPIMISYMPÄRISTÖ

Verkko-oppimisympäristöt tukevat usein yhteisöllistä tiedon rakentelua ja tarjoavat siihen välineitä. Tavoitteena on tiedon jakaminen: oppijat voivat rakentaa ja kehitellä uusia ajatuksia toisten aiemmin tuottaman tiedon varaan. Oppijat voi-

vat myös itse esittää ongelmia, joihin pyritään yhdessä löytämään ratkaisuja (Koli, H.&,Silander,P. 2002,28.)

Verkko-oppimisympäristöstä voidaan puhua silloin, kun oleellinen osa opiskelusta on sijoitettu tietoverkkoihin.
Virheellisesti puhutaan verkko-oppimisympäristöstä myös silloin kun tarkoitetaan opiskeluun sovellettua työryhmäohjelmistoa eli oppimisalustaa.
Verkko-oppimisalusta on käsitteenä kuitenkin suppeampi ja käsittää pelkän teknisen ratkaisun, joka tosin saattaa olla hyvinkin monipuolinen ja pedagogisia elementtejä sisältävä.
Oppimisympäristö muodostuu kuitenkin vasta, kun teknisen ratkaisun ympärille rakennetaan sisältö, oppimisprosessia tukevat opintojen ja opiskelun ohjausprosessit, tutorointi sekä monitahoiset vuorovaikutusprosessit etä- ja lähikontaktitapaamisineen(Saarinen, J. 2002,113.)
Verkko-opetuksen rakentaminen aloitetaan siirtämällä opetussuunnitelman tavoitteet pienemmiksi kokonaisuuksiksi, oppimistilanteiksi. Jokaisen oppimistilanteen kohdalla tarkennetaan millaisilla prosesseilla oppiminen tapahtuu. Seuraavassa esittelen lyhyesti oppimistilannekohtaisen suunnittelun elementit Silanderin ja Kolin mukaan. Jokaisen oppimistilanteen kohdalla valitaan tavoitteita parhaiten palvelevat elementit, jokaisen oppimistilanteen ei tarvitse sisältää kaikkia.

3.1. Tavoitteet ja käytänteet

Tavoitteet avataan ja kuvataan oppijoille ymmärrettävästi. Tavoitteet voidaan myös asettaa yhdessä oppijoiden kanssa ja niistä voidaan keskustella. Opintojakson aluksi on hyvä ohjeistaa opintojakson suorittaminen, aikataulutus ja se, miten oppija käytännössä etenee.

3.2. Johdatus aiheeseen, kontekstin luominen

Käsiteltäville asioille luodaan konteksti. Tällöin voidaan esimerkiksi yhdessä käydä läpi keskeisiä peruskäsitteitä. Kontekstinluontivaiheeseen liittyy myös tarkennettujen tavoitteiden asettaminen, mahdollisesti yhteisten ongelmien asettaminen sekä opittavien asioiden ankkurointi aitoihin ympäröivän maailman tilanteisiin. Konteksti voidaan luoda oppimistehtävien alussakin, esimerkiksi casen tai esimerkin avulla.

3.3. Aktivoivat kysymykset, oppijan aktivointi

Aktivoivat kysymykset ovat oppijaa herätteleviä kysymyksiä, joihin ei välttämättä heti pyritä löytämään vastauksia. Niiden tarkoitus on ”avata oppijan mieli” pohdinnalle ja uuden omaksumiselle. Ne aktivoivat oppijan aikaisempia tietorakenteita ja tiedonkäsittelyprosesseja, mikä edistää uuden opittavan tiedon liittämistä aikaisempaan tietoon ja uuden tietämyksen rakentamista. Aktivoivilla kysymyksillä voidaan keskeisesti ohjata oppijan havainnointia.

3.4. Oppimistehtävän anto

Oppimistehtävien annot ohjaavat verkko-oppimista: oppijan havainnointia, tiedon prosessointia, käsiteltäviä asiasisältöjä ja keskustelua verkkokeskustelualueella. Oppimistehtävän annolla myös ohjataan vertaispalautteen antamista ja yhteisöllistä oppimista. Keskeistä oppimistehtävissä on niiden ankkuroiminen mahdollisimman autenttisiin, aitoihin tilanteisiin. Oppimistehtävät voivat olla erikokoisia ja muodostua eri vaiheista.

3.5. Tiedonrakentelu

Oppimistehtävien työstäminen tai projektityön tekeminen ovat usein tiedonrakentelua. Tiedonrakenteluun liittyy keskeisesti erilaisten tietojen yhdistely, vertailu sekä oppijan muodostamat omat selitykset ja johtopäätökset. Tiedonrakentelua voi tapahtua niin verkossa, lähiopetuksessa kuin kotonakin. Verkossa tiedonrakentelu tapahtuu useimmiten keskustelualueella oppimistehtävää työstämällä tai yhteisölliseen keskusteluun osallistumalla – siis kirjoittamalla. Tiedonrakentelu on aina hyvä ohjeistaa esimerkiksi oppimistehtävien annolla ja keskustelun aloitusviesteillä keskustelualueilla.

3.6. Yhteisöllinen tiedonrakentelu, keskustelu verkossa

Yhteisöllisessä tiedonrakentelussa kehitetään ajatuksia ja rakennellaan tietoa yhdessä keskustelualueella. Kunsaadaan muilta kommentteja ja uusia ideoita, päästään parempaan lopputulokseen kuin yksin. Jokainen oppija voi tuoda yhteiseen prosessiin oman asiantuntemuksensa ja kokemuksensa. Oppijoita tulisi rohkaista esittämään keskeneräisiä ja kehittelyn alla olevia ajatuksiaan ja tuotoksiaan verkon keskustelualueilla, vaikka lopputulos olisikin erikseen opettajalle palautettava dokumentti. Yhteisöllinen tiedonrakentelu on ohjeistettava oppi-

mistehtävien annolla. Keskustelu ei synny verkossa itsestään, sillä on oltava mielekäs aloitusongelma, konteksti ja jokin tavoite ja päämäärä.

3.7. Reflektio

Reflektio eli peilaaminen on oman ajattelun ja toiminnan havainnointia, itsearviointia ja oman osaamisen sekä prosessin tarkastelua eri vaiheessa oppimisprosessia. Reflektoimalla omaan oppimistaan tulee oppija siitä tietoiseksi. Oppimisprosessin alussa voidaan tarkastella omia aikaisempia käsityksiä asiasta, kun taas oppimisprosessin lopussa on hyvä tarkastella oppimisprosessia, opittua asiaa ja sen omakohtaista merkitystä sekä käytäntöön soveltamista. Reflektiota voidaan käydä joko julkisesti keskustelualueella tai opiskelija voi palauttaa oman yksityisen reflektointilomakkeensa opettajalle.

3.8. Ohjaus verkossa, ohjaajan palaute

Jotta ohjaus olisi vaikuttavaa, on sen kohdistuttava oppijan prosessin aikaisiin tuotoksiin ja ajattelu-/ongelmanratkaisuprosesseihin. Oppijoiden tiedonrakentelussa dokumentoituu oppimisprosessi ja ajatuksen kehittely näkyväksi verkkoon, esimerkiksi keskustelualueelle. Parhaimmillaan ohjaus on prosessin aikaista palautetta, joka edistää opiskelijan omaa pohdintaa ja omien ratkaisujen löytymistä. Oppijoilla esiintyvät ongelmat ovat useimmiten suhteellisen samankaltaisia, jolloin ei välttämättä ole tarvetta henkilökohtaiseen ohjaukseen, vaan voidaan käyttää kaikille yhteistä ns. kollektiivista ohjausta. Verkkoon voidaan laittaa näkyviin esimerkiksi kaikille yhteisiä opettajan tekemiä apukysymyksiä tai tarkistuslistoja, joiden pohjalta oppijat tarkastelevat, muokkaavat ja kehittävät omaa tuotostaan.

3.9. Vertaispalaute

Ohjauksen sijasta tai sen ohella voidaan hyödyntää vertaispalautetta. Vertaispalautteen ideana on, että oppijat esittävät kysymyksiä ja kehittämisehdotuksia toisilleen. Vertaispalaute on usein vaikuttavaa, koska muut oppijat ovat samassa oppimisprosessin vaiheessa ja palaute tulee tavallaan samalta tasolta - ei opettajalta ylhäältä päin. Vertaispalautteen antamisesta oppii sekä palautteen saaja että palautteen antaja. Oppijoiden spontaanit ihmettelevät kysymykset ja tarkennus- tai selitepyynnöt ovat vertaispalutetta aidoimmillaan. Palautteen anto

voi olla myös ohjeistettua: oppijat voivat antaa toisilleen palautetta esimerkiksi opettajan listaamista asioista.

3.10. Tehtävän palautus

Oppimistehtävän palautuksessa kannattaa miettiä, palauttaako oppija tehtävästä ainoastaan lopullisen version vai palautetaanko eri versioita prosessin aikana Tehtäviä tai niiden väliversioita on usein perusteltua palauttaa keskustelualueelle. Jos tehtävän palautuksella on selvä aikaraja, on ohjaus ja ohjaajan ajankäyttö helpompi organisoida.

3.11. Oppimispäiväkirja

Oppimispäiväkirjassa oppija seuraa, reflektoi ja dokumentoi omaa oppimisprosessiaan. Oppimispäiväkirja jäsentää ja selkeyttää verkko-opiskelua sekä auttaa oppijaa tulemaan tietoiseksi omasta oppimisestaan. Oppimispäiväkirja voi olla joko vapaamuotoinen, ns. avoin oppimispäiväkirja tai opettajan antamin otsikoin ja kysymyksin strukturoitu, ns. jäsennetty oppimispäiväkirja. Jotta oppimispäiväkirjan käyttö olisi toimivaa, on oppijan nähtävä siitä hänelle koituva hyöty.

3.12.Luento, asiantuntijapuheenvuoro

Luennossa opettaja, kouluttaja, asiantuntija tai oppija voi alustaa tai syventää opeteltavaa aihetta ja luoda perustaa yhteiselle tiedonrakentelulle sekä keskustelulle. Puheenvuoron ei siis kannata olla pitkä ja kaiken kattava luento, vaan siinä tarjotaan tietoainesta vain pohjaksi oppijan oppimisprosessiin. Luento voi olla myös ns. verkkopuheenvuoro eli lyhyt teksti, videpklippi tai äänitiedosto verkossa.

3.13. Itsearviointi

Oppimisen kannalta on mielekästä, että oppija oppii arvioimaan omaa tuotostaan ja arvottamaan osaamistaan esimerkiksi arvosanalla. Optimaalisessa tapauksessa arviointi on yhteisöllistä toimintaa oppijan, oppijayhteisön sekä opettajan kesken. Joskus opintokokonaisuuden arvioinniksi riittää oppilaan itsearviointi perusteluineen.

3.14. Oppimisaihio, oppimateriaali

Oppimateriaali vaatii toimiakseen usein kumppaniksi annetun oppistehtävän, joka ohjaa sitä, miten oppija esitettyä tietosisältöä prosessoi ja oppii. On hyvä huomioida, että oppijan oppimisprosessi ei rajoittaudu oppimateriaalin käyttämiseen; oppimistilanne voi oppimateriaalin käytön jälkeen jatkua vaikka yhteisöllisellä verkkokeskustelulla.

3.15. Arviointi

Arvioinnilla ohjataan ja fokusoidaan oppijan oppimista. Arvioinnin tulee olla aina tavoitelähtöistä ja oppijalle läpinäkyvää; arvioinnissa peilataan tavoitteiden saavuttamista ja oppijan osaamista. Osaaminen näkyy oppijan lopputuotoksissa ja erityisesti tiedonrakenteluprosessissa verkossa. Arviointi voi tapahtua yhteisöllisesti, jolloin oppija ja opettaja yhdessä arvioivat sitä, miten oppija on oppimisen tavoitteita saavuttanut ja osaamistaan kartuttanut. Väliarvioinnit ovat käyttökelpoisia ja tarpeellisia verkko-opintojakson aikana, mutta on huomioitava, että oppijan osaaminen kehittyy koko oppimisprosessin ajan. (Silander, P. & Koli, H. 2003. 37)

4 CASE –YRITTÄJYYSVALMENNUS

Kehittämishankkeemme tarkoituksena on ollut laatia yhteiskäyttöinen yrittäjyyskoulutuksen materiaali, joka soveltuu sekä lähi- että verkkokoulutuksen pohjaksi. Lähtökohtana on ollut tuottaa aineisto noin kymmenen opintoviikon yrittäjyyskurssia silmälläpitäen.

Kurssi kattaa kaikki yrittäjyyteen liittyvät keskeiset osa-alueet alkaen yrittäjän henkilökohtaisista ominaisuuksista ja liikeidean kehittelystä aina liiketoimintasuunnitelman laatimiseen.

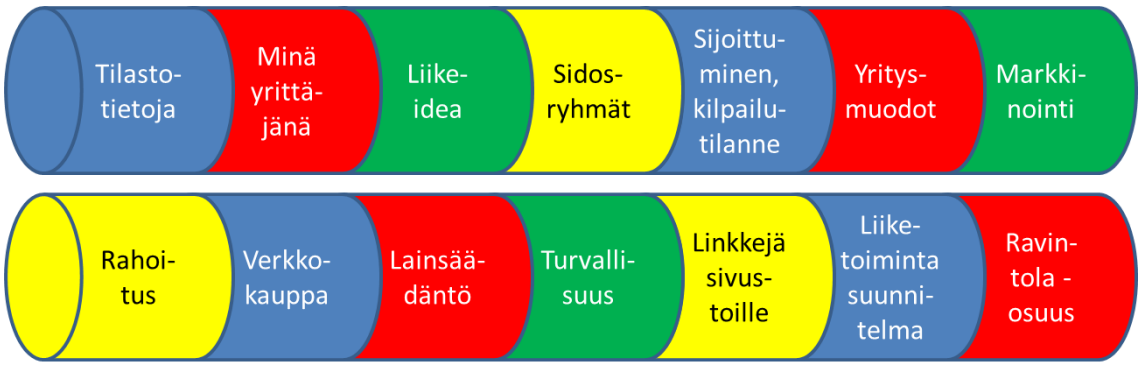

Kuva 1

Aineiston ulkoasuun on kiinnitetty erityistä huomiota. Sekä Moodle –sivustolla että materiaaleissa on käytetty runsaasti aiheeseen liittyviä valokuvia. Moodle koulutusalustan sekä huomattava osa aineistojen valokuvista on Jussi Venerannan ottamia (© Jussi Veneranta). Oppilailta on tullut kiitosta sivuston ulkoasun suunnittelusta. Sivustoa onkin kehitetty oppilailta saadun palautteen pohjalta

Kurssin Moodle –käyttöliittymä näyttää seuraavalta

AIHEEN KUVAUS

Yrittäjyysvalmennus

Yritystoimintaa ei tule aloittaa hetken mielijohteesta, vaan pitkän ja syvällisen harkinnan tuloksena.

Siihen liittyviä mahdollisuuksia ja riskejä tulee tarkastella monelta eri kannalta ennen toiminnan aloittamista.

Merkittävä osa uusista yrityksistä lopettaa toimintansa viiden ensimmäisen vuoden aikana.

Huolellisen taustatyön avulla nämä alkuvaiheen "karikot" saadaan vältettyä.

Näillä sivuilla esitellään erilaisia yrityksen perustamiseen liittyviä ajatuksia ja ideoita.

1 **Keskusteluja ja uutisia**

- Uutiset
- Kurssin yleinen keskustelualue
- Esittäytyminen

2 **Yleistä liiketoiminnasta**

- Tilastotietoja Suomalaista yrityksistä
- Yritystoimintaan liittyviä termejä - Täydennystehtävä

3 **Minä, yrittäjänä**

- Aloitustehtävä

Yrittäjyystestejä:

- Finnveran yrittäjyystesti
- Hannu Mikkosen Excel -pohjaisia yrittäjyystestejä
- ECENT:n yrittäjyystesti (EU -projekti)

4 **Liikeidea**

- Osaaminen ja liikeidea
  - Liikeideaan liittyvä tehtävä
- Franchising -yrittäjyys
  - Franchising ketjut rekrytoivat uusia yrittäjiä mukaan toimintaansa

Liikeideaan liittyviä artikkeleita:

- Puolet liikeideoista löytyy omasta työstä (KL Extra 9.3.2000)
- Joka kolmas liukastuu talvella (Aamulehti 12.01.2012)
- Kuolevat ovat nouseva kuluttajaryhmä (Aamulehti SU asiat 03.04.2011)
- Kolikoista koruja (Aamulehti 06-10-2010)
- Nallematkat (Aamulehti 14.5.2010)
- Heijastin (Aamulehti 27.12.2011)
- Erikoistuminen-jalkineet (Aamulehti 22.12.2011)
- Koirille oma TV-kanava (Aamulehti 22.04.2012)
- Tampereen luovuus projekti (Aamulehti 14.12.2011)

- Liikeidea -artikkeleihin liittyvä tehtävä

Liikeideoita käsitteleviä nettisivuja:

- Liikeideapankki
- Hyvä liikeidea ja keinot sen löytämiseksi
- Keksintösäätiön kotisivusto

- SWOT -analyysi
  - Tehtävä: Liikeidean Swot -analyysi

5 **Yrityksen sidosryhmät**

- Yrityksen sidosryhmät
  - Yrityksen sidosryhmiin liittyvä tehtävä

6 **Sijoittuminen ja kilpailutilanne**

- Yrityksen sijoittuminen ja kilpailutilanne

Sijoittumisen valintaan liittyviä artikkeleita:

- Yritykset mieltyneet kasvukeskuksiin (Aamulehti 10.10.2000)

- Yrityksen sijoittumiseen liittyvä tehtävä

7 **Yritysmuodot**

- Yritysmuodot

Yritysmuotoihin liittyvä lainsäädäntö:

- Toiminimilaki
- Laki avoimesta yhtiöstä ja kommandiittiyhtiöstä
- Osakeyhtiölaki
- Osuuskuntalaki

Tehtäviä:

- Yritysmuodon valinta -tehtävä
- Yrityksen nimen suunnittelu -tehtävä
- Logon suunnittelu
- Yrityksen perustamisasiakirjat -tehtävä

8 Markkinointi

- Markkinoinnin tehtävä
- Ajatuksia aloittavan yrityksen markkinoinnista
- Markkinoinnin materiaalia
- Yritys-Suomi markkinointi
- Aloittavan yrityksen markkinointi lehtijuttu
- Sosiaalinen media ja markkinointi
- Mikä on markkinointisuunnitelma?
- Säännökset linjaavat markkinoinnin sisältöä
- AMK opinnäytetyö markkinointisuunnitelma
- Keskustelua markkinoinnista
- Kuluttajansuojalaki
- Markkinointi -tehtävä
- PALAUTUS kevyt markkinointisuunnitelma

9 Rahoitus, talous ja verotus

- Pankkipalvelut -tehtävä
- Rahoituksen suunnittelulaskelmien ohjeita ja lomakkeita
  - T1-lomakkeen (investoinnit) palautus
  - T2-lomakkeen (tulossuunnitelma) palautus
  - T4-lomakkeen (rahoitussuunnitelma) palautus
  - T5-lomakkeen (kassabudjetti) palautus
  - T7-lomakkeen (lainat) palautus
- Tuotekohtainen katelaskenta
- Finnvera: Ratkaisuja ja asiantuntemusta aloittavan yrityksen rahoitustarpeisiin
- Verohallinto: Ilmoitukset, lomakkeet, verotukseen liittyvät ohjeet ja määräykset

10 Verkkokauppa

- Verkkokaupan perustamisopas
- Verkkokaupan perustaminen

11 Lainsäädäntö ja sopimukset

- Valtion säädöstietopankki (ajantasainen lainsäädäntö)

Verotukseen liittyviä lakeja:

- Arvonlisäverolaki
- Tuloverolaki
- Valmisteverotuslaki

Muita yritystoimintaan liittyviä lakeja:

- Henkilötietolaki
- Tekijänoikeuslaki
- Kuluttajansuojalaki

12 Turvallisuus ja riskienhallinta

- Vakuutusturvaan liittyvä tehtävä
- Riskianalyysin laatimistehtävä

13 Linkkejä yritystoimintaa käsitteleville sivuille

- Yli 800 yritysideaa
- Opetushallituksen etälukio, yrittäjyysväylä
- Suomi.fi:n Yrittäjäsivut
- Uusyrityskeskuksen perustamisopas alkavalle yritykselle 2012
- Uusyrityskeskusten julkaisema "Yrityksen perustamisopas"
- Patentti- ja rekisterihallituksen ja verohallinnon yhteinen yritystietojärjestelmä
- Keksintösäätiön kotisivusto
- Suomen Yrittäjien kotisivusto
- Yritys-Suomen kotisivusto (Työ- ja elinkeinoministeriön palvelu yrityksille)
- Valtion säädöstietopankki (ajantasainen lainsäädäntö)
- Patentti- ja rekisterihallituksen kotisivusto
- Kauppa- ja teollisuusministeriön ylläpitämä PK-info sivusto
- Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen verkkopalvelu
- Uudenmaan TE-keskuksen kotisivusto
- Eläketurvakeskus: Eläkkeet ja vakuuttaminen
- Työ- ja elinkeinotoimiston palvelut yrittäjille
- Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra: Yritystoiminnan rahoitusta
- Suomen pääomasijoitusyhdistys: Yritystoiminnan rahoitusta
- Verohallinto: Ilmoitukset, lomakkeet, verotukseen liittyvät ohjeet ja määräykset
- Suomen Franchising -yhdistyksen kotisivusto
- Ulkoasianministeriö: Eurooppatiedotus -sivusto
- Euroopan unionin virallinen verkkosivusto: Tietoa ja neuvoja yrittämisestä EU:ssa
- Tampereen seudun uusyrityskeskus "Ensimetri"
- Tilastokeskus: ajantasaisia tilastoja eri aiheista
- Suomessa toimivat pankit: Sivustolta linkki jokaiseen pankkiin
- Rahoituksen suunnittelussa käytettävät T-lomakkeet
- Yritystutkimusneuvottelukunnan kotisivusto
- Finnterms 2001: Kotimaankaupan toimituslausekkeet
- Kuljetusopas: mm. kuljetusalan yritykset, ulkomaankaupan asiakirjoja, yms.
- Kela: mm. tietoja työnantajille, tilastoja, keskeinen työlainsäädäntö, yms.
- Verkkokaupan perustamisopas
- Verkkokaupan perustaminen
- Ammattiwiki; yrityksen perustaminen
- Opas yrityksen perustajalle (Hämeen uusyrityskeskus)
- Uusyrityskeskusten kotisivusto

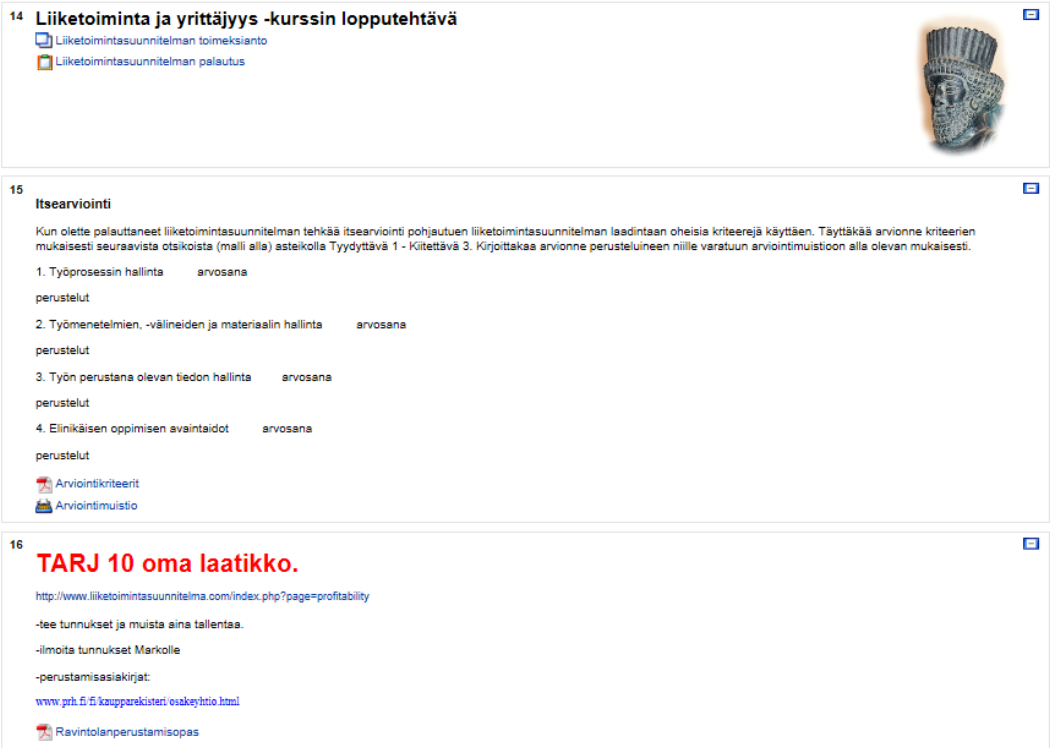

14 **Liiketoiminta ja yrittäjyys -kurssin lopputehtävä**

Liiketoimintasuunnitelman toimeksianto

Liiketoimintasuunnitelman palautus

15

Itsearviointi

Kun olette palauttaneet liiketoimintasuunnitelman tehkää itsearviointi pohjautuen liiketoimintasuunnitelman laadintaan oheisia kriteerejä käyttäen. Täyttäkää arvionne kriteerien mukaisesti seuraavista otsikoista (malli alla) asteikolla Tyydyttävä 1 - Kiitettävä 3. Kirjoittakaa arvionne perusteluineen niille varatuun arviointimuistioon alla olevan mukaisesti.

1. Työprosessin hallinta arvosana

perustelut

2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta arvosana

perustelut

3. Työn perustana olevan tiedon hallinta arvosana

perustelut

4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot arvosana

perustelut

Arviointikriteerit

Arviointimuistio

16

TARJ 10 oma laatikko.

http://www.liiketoimintasuunnitelma.com/index.php?page=profitability

-tee tunnukset ja muista aina tallentaa.

-ilmoita tunnukset Markolle

-perustamisasiakirjat:

www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/osakeyhtio.html

Ravintolanperustamisopas

Kuva 2

Kehittämishankkeemme tuotosta ”Firman piikkiin Yrittäjyysvalmennus – kurssia” on jo testattu käytännössä keväällä 2012 järjestetyn 10 opintoviikon yrittäjyys verkkokurssin yhteydessä. Kurssilla oli yhteensä 16 oppilasta, joista kuusi suoritti kurssia Espanjasta käsin. Sittemmin kurssiin on lisätty Hotelli- ja ravintolan – opiskelijoita silmälläpitäen ravintolayrittäjyyteen liittyvä osio. Tämän osion on suorittanut 5 tarjoilijaopiskelijaa.

5 YHTEENVETO

Hankkeemme tavoitteena oli luoda kurssipohja, jota useampi opettaja voisi hyödyntää pitämissään yrittäjyysvalmennuskoulutuksissa. Kokonaisuutena kurssi on laaja, 10 opintoviikkoa, mutta rakenteensa ansiosta sitä on mahdollista hyödyntää myös suppeammissa yrittäjyysvalmennuksissa. Kurssin rakentuminen moduuli periaatteella mahdollistaa haluttujen osien poimimisen aina kulloisenkin tarpeen mukaan. Näin opettajien ei tarvitse, joka kerta rakentaa uutta kurssia tyhjästä vaan hän voi hyödyntää jo olemassa olevaa.

Kurssille osallistuneilta opiskelijoilta olemme saaneet palautetta, osittain sen ja omien huomioidemme pohjalta kehitämme kokonaisuutta. Esimerkiksi tulemme lisäämään videoituja luentoja, asiantuntija haastatteluita ja myös yhteisöllisiä aihealuekohtaisia keskustelupalstoja.

Kurssi on mahdollista räätälöidä eri ammattialoille sopivaksi. Perusopinnot ovat kaikille yhteisiä mutta jokaiselle ammattialalle voidaan räätälöidä alan omat erityistarpeet huomioiva opintokokonaisuus. Esimerkiksi ravintola-alan opiskelijat tutustuivat alan erityislainsäädäntöön ja lupavaatimuksiin. Nähdäksemme esimerkiksi kaupan- kauneuden- ja terveydenhoidonaloilla voisi olla kysyntää kyseiselle kurssille kohderyhmä huomioiden.

Teoriaosuuden kokoamisprosessissa saimme hyviä näköaloja verkkokurssin rakentamiseen ja huomasimme uusia näkökulmia toteuttamiseen. Molemmat olemme rakentaneet erilaisia verkkokursseja mutta tämän prosessin jälkeen toteutamme varmasti monipuolisempia kursseja.

LÄHTEET

Painetut lähteet

Matikainen, J.toim.2003. Oppimisen ohjaus verkossa. Helsinki: Yliopistopaino

Koli, H.&,Silander,P. 2002. Verkko-oppiminen, Oppimisprosessin suunnittelu ja ohjaus.Hämeenlinna:HAMK Hämeen ammattikorkeakoulu

Saarinen, J. toim.2002.Kouluttajana verkossa, menetelmät ja tekniikat. Hämeenlinna: HAMK Hämeen ammattikorkeakoulu

Silander, P. & Koli, H. 2003. Verkko-opetuksen työkalupakki. Helsinki: Finn Lectura

Sähköiset lähteet

Oppimisympäristöt. VirtuaaliAMK. (viitattu 25.11.2012) Saatavissa: http://www.amk.fi/opintojaksot/0409010/1079535826404/1082111537180/1082113642243/1082113682288.html